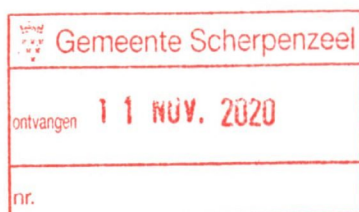

Gemeente Scherpenzeel
T.a.v. het college van Burgemeester en Wethouders
Postbus 100
3925 ZJ SCHERPENZEEL

Datum

10 november 2020

Zaaknummer

2020-009794

Onderwerp

Beslissing op bezwaarschrift

Inlichtingen bij

Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad

1 van 3

Geacht college,

Bij brief van 15 juli 2020 heeft u bezwaar gemaakt tegen ons besluit van 14 juli 2020, zaaknummer 2020-007489. Met dit besluit hebben wij de wens uitgesproken tot wijziging van de gemeentelijke indeling van de gemeenten Barneveld en Scherpenzeel, en de colleges van burgemeester en wethouders van de beide gemeenten in de gelegenheid gesteld om hierover met hen overleg te voeren als bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de Wet algemene regels herindeling. Daarnaast hebben wij besloten de (overige) betrokken gemeentebesturen en de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (hierna: Minister van BZK) hiervan op de hoogte te stellen.

Naar aanleiding van uw bezwaarschrift hebben wij advies gevraagd aan de onafhankelijke commissie Rechtsbescherming.

Advies

De commissie Rechtsbescherming heeft op 20 oktober 2020 advies uitgebracht. Het advies en het verslag van de hoorzitting zijn bijgevoegd.

De commissie Rechtsbescherming adviseert ons uw bezwaarschrift niet ontvankelijk te verklaren, aangezien het bestreden besluit van 14 juli 2020 geen besluit is in de zin van artikel 1:3 van de Algemene wet bestuursrecht waartegen bezwaar kan worden gemaakt. Naar het oordeel van de commissie Rechtsbescherming moet het starten van het open overleg, zoals bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de Wet algemene regels herindeling, worden aangemerkt als een met het oog op de voorbereiding van een herindelingswet genomen beslissing. Een besluit tot het starten van het open overleg heeft geen extern rechtsgevolg. De door u tijdens de hoorzitting beschreven consequenties van de bestreden beslissing kunnen volgens de commissie Rechtsbescherming niet worden aangemerkt als rechtsgevolgen, waarop in artikel 1:3 van de Awb wordt gedomd. De mededeling van de Minister van BZK van 18 augustus 2020, waarin staat dat tegen het bestreden besluit bezwaar en beroep openstaat, doet hier volgens de commissie Rechtsbescherming niets aan af. Aan

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum

10 november 2020

Zaaknummer

2020-009794

Blad

2 van 3

een inhoudelijke bespreking van uw bezwaargronden komt de commissie Rechtsbescherming niet toe.

Brief Minister BZK

Zoals tijdens de hoorzitting op 6 oktober 2020 is aangegeven, hebben wij in contact gestaan met het ministerie over de mededeling van de Minister van BZK van 18 augustus 2020. Dit omdat wij van mening zijn dat de mededeling dat tegen het bestreden besluit bezwaar en beroep openstaat, niet juist is.

In reactie hierop heeft de Minister van BZK bij brief van 26 oktober 2020 laten weten dat de motivering van het besluit van 18 augustus 2020 beperkt had moeten blijven tot een toepassing van artikel 10:38 van de Awb, onder verwijzing naar het feit dat reeds bezwaar was ingediend. De minister had, volgens eigen zeggen, uw verzoek tot vernietiging van ons besluit van 14 juli 2020 dan ook alleen niet ontvankelijk moeten verklaren vanwege het feit dat u een bestuursrechtelijke procedure bent gestart tegen ons besluit en niet omdat tegen het betreden besluit bezwaar en beroep open zou staan. Bij nader inzien neemt de minister van BZK, anders dan in haar besluit van 18 augustus 2020, geen standpunt in over het wel of niet appellabel zijn van het bestreden besluit van 14 juli 2020.

Besluit

Wij nemen, de brief van de Minister van BZK van 26 oktober 2020 in aanmerking nemende, het advies van de commissie Rechtsbescherming over. Dit betekent dat we uw bezwaar niet inhoudelijk beoordelen, ons besluit niet aanpassen en uw bezwaar niet ontvankelijk verklaren. Voor de motivering verwijzen wij naar het bijgevoegde advies van de Commissie. Daarnaast is de brief van Minister van BZK van 26 oktober 2020 als bijlage bij dit besluit gevoegd.

Wij hopen dat wij u voldoende hebben geïnformeerd, hoewel het besluit voor u niet het gewenste resultaat heeft.

Datum

10 november 2020

Zaaknummer

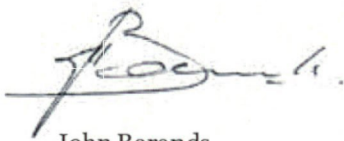
2020-009794

Blad

3 van 3

Tenslotte geven wij u op grond van het vorenstaande in overweging uw besluit om niet deel te nemen aan het open overleg te heroverwegen. Wij nodigen u daar dan ook in het belang van de inwoners van Scherpenzeel opnieuw van harte vooruit.

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Gelderland

John Berends
Commissaris van de Koning

Pieter Hilhorst
Secretaris

Bijlagen

advies commissie Rechtsbescherming d.d. 20 oktober 2020
verslag commissie Rechtsbescherming
Brief Minister van BZK d.d. 26 oktober 2020

Voor deze brief geldt:

Algemene wet bestuursrecht, artikelen 3:49 en 6:6

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van dit besluit in beroep gaan. Richt uw beroep schriftelijk aan: rechtbank Gelderland, Postbus 9030, 6800 EM Arnhem. Belanghebbenden kunnen een voorlopige voorziening vragen bij de voorzieningenrechter van rechtbank Gelderland. Voor het behandelen van het beroep en een verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u griffierecht. Zie www.rechtspraak.nl.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

AKD N.V.
T.a.v. mr. drs. H. Doornhof
Postbus 59280
1040 KG Amsterdam

**Directie Constitutionele
Zaken en Wetgeving**
Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
[www.linkedin.com/company/
ministerie-van-bzk](http://www.linkedin.com/company/ministerie-van-bzk)

Contactpersoon
mr. C.M.H. (Cedric) van
Horssen
T 06-29234497
cedric.horssen@minbzk.nl

Datum **26 OKT 2020**
Betreft Verzoek standpuntbepaling appellabiliteit besluit artikel 8 lid 1
Wet Arhi

Kenmerk
2020-0000608010
Uw kenmerk
297473

Geachte heer Doornhof,

Bij brief van 7 oktober heeft u mij gevraagd naar een nadere standpuntbepaling omtrent de appellabiliteit van een besluit op grond van artikel 8 lid 1 van de Wet algemene regels herindeling ("Wet Arhi"). Met betrekking tot uw vraag bericht ik u als volgt.

Op 18 augustus 2020 is het verzoek tot vernietiging van het besluit van gedeputeerde staten van de provincie Gelderland een open overleg te starten op grond van artikel 8 lid 1 van de Wet Arhi, ingediend door het college van de gemeente Scherpenzeel, niet ontvankelijk verklaard. Het besluit tot niet-ontvankelijkheid was voldoende gemotiveerd onder verwijzing naar artikel 10:38 van de Algemene wet bestuursrecht ("Awb") omdat tegen dat besluit reeds een bezwaarschrift bij gedeputeerde staten was ingediend en die procedure nog niet was afgerond.

In die brief is echter ook ingegaan op de mogelijkheid tot bezwaar en beroep en derhalve op de ontvankelijkheid van het bij gedeputeerde staten ingediende bezwaarschrift. Hoewel mij geen jurisprudentie bekend is waarin is geoordeeld over de vraag of bezwaar en beroep open staat tegen een besluit op grond van artikel 8 lid 1 van de Wet Arhi, begrijp ik dat de ontvankelijkheid van het bij gedeputeerde staten ingediende bezwaarschrift nu punt van geschil is. De motivering van mijn besluit van 18 augustus had derhalve beperkt moeten blijven tot een toepassing van artikel 10:38 van de Awb, onder verwijzing naar het feit dat reeds bezwaar was ingediend.

Het college van burgemeesters en wethouders van de gemeente Scherpenzeel is overeenkomstig de strekking van deze brief geïnformeerd.

Hoogachtend,
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

drs. K.H. Ollongren

Aan

Gedeputeerde Staten

1. Onderwerp

Het bezwaar van 15 juli 2020 van het college van burgemeester en wethouders van Scherpenzeel (hierna: bezwaarde), met zaaknummer 2020-009794, bij Gedeputeerde Staten (hierna: GS) binnengekomen op 17 juli 2020, en gericht tegen: de beslissing van GS van 14 juli 2020 (zaaknummer 2020-007489) om de wens uit te spreken tot wijziging van de gemeentelijke indeling van de gemeenten Barneveld en Scherpenzeel, om burgemeester en wethouders van de gemeenten Barneveld en Scherpenzeel in de gelegenheid te stellen met hen overleg te voeren als bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de Wet algemene regels herindeling (hierna: Wet arhi) en om de betrokken gemeentebesturen en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (hierna: minister van BZK) hiervan op de hoogte te stellen.

De commissie Rechtsbescherming (hierna: Commissie) heeft alle aan haar beschikbaar gestelde stukken betrokken bij dit advies.

Het bezwaarschrift is behandeld tijdens de hoorzitting van de Commissie op 6 oktober 2020, waar GS en bezwaarde een toelichting op hun standpunten hebben gegeven. Korthedshalve verwijst de Commissie naar het bijgevoegde verslag van de hoorzitting.

2. Conclusie

De Commissie is van oordeel dat het bezwaar niet-ontvankelijk moet worden verklaard.

3. Overwegingen

De Commissie heeft hiervoor de volgende overwegingen.

Het bezwaarschrift is tijdig ingediend en voldoet aan de eisen van artikel 6:5 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb).

De Commissie ziet zich vervolgens ambtshalve gesteld voor de vraag of de door bezwaarde bestreden beslissing een besluit is in de zin van artikel 1:3 van de Awb waartegen bezwaar kan worden gemaakt.

Datum

20 oktober 2020

Zaaknummer

2020-009794

Blad

2 van 3

Onder een besluit als bedoeld in artikel 1:3, eerste lid, van de Awb wordt verstaan een schriftelijke beslissing van een bestuursorgaan, inhoudende een publiekrechtelijke rechtshandeling. Dit betekent onder meer dat de beslissing gericht moet zijn op rechtsgevolgen die ontstaan in de verhouding van het bestuursorgaan tot een of meer anderen.

GS hebben zich in het schriftelijk commentaar en tijdens de hoorzitting op het standpunt gesteld dat tegen de bestreden beslissing geen bezwaar openstaat. Zij hebben er hierbij op gewezen dat de bestreden beslissing ertoe strekt om een (bestuurlijke) wens tot een wijziging van de gemeentelijke indeling kenbaar te maken en om de colleges van burgemeester en wethouders van de daarbij betrokken gemeenten in de gelegenheid te stellen hierover met hen in overleg te treden. Een wijziging in de rechten en verplichtingen van de gemeenten of de gemeentelijke bestuursorganen wordt daarmee volgens GS niet bewerkstelligd en is ook niet beoogd, nu een gemeentelijke herindeling bij wet geschiedt en GS daartoe ook niet bevoegd zijn.

Bezwaarde heeft zich, onder verwijzing naar een brief van 18 augustus 2020 van de minister van BZK, op het standpunt gesteld dat bezwaar tegen de bestreden beslissing openstaat. In de brief van 18 augustus 2020 is de volgende zin opgenomen: "Tegen de beslissing van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland van 14 juli jl. staat bezwaar en beroep open." Tijdens de hoorzitting heeft bezwaarde er verder op gewezen dat de bestreden beslissing gevolgen heeft voor de besluitvorming in de gemeenteraad en heeft geleid tot onrust en stagnatie in gesprekken over samenwerking.

De Commissie stelt vast dat GS met de bestreden beslissing uitvoering hebben gegeven aan artikel 8, eerste lid, van de Wet arhi.

Artikel 8, eerste lid, van de Wet arhi luidt:

GS stellen burgemeester en wethouders van de betrokken gemeenten in de gelegenheid met hen overleg te voeren over de wens tot grenscorrectie of tot wijziging van de gemeentelijke indeling. Het overleg duurt ten hoogste zes maanden.

Uit de parlementaire geschiedenis van de huidige Wet arhi volgt onder meer het volgende: de Awb voorziet in rechtsbescherming tegen concrete besluiten van bestuursorganen in de vorm van bezwaar en vervolgens beroep bij de rechter, maar de rechtsbescherming geldt niet waar het besluiten van de wetgevende macht betreft. De instelling en opheffing van gemeenten geschiedt bij wet. Dat betekent dat tegen deze besluiten geen beroep bij de bestuursrechter mogelijk is. Dat geldt ook voor de met het oog op de voorbereiding van een herindelingswet genomen beslissingen en tussenstappen, die bovendien niet als besluit kunnen worden aangemerkt omdat zij ieder rechtsgevolg ontberen¹.

Naar het oordeel van de Commissie moet het starten van het open overleg, zoals bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de Wet arhi, worden aangemerkt als een met het oog op de voorbereiding van een herindelingswet genomen beslissing.

¹ Dit volgt uit: Kamerstukken II 1996-1997, 25234, nr 5, p. 10.

Datum

20 oktober 2020

Zaaknummer

2020-009794

Blad

3 van 3

De Commissie overweegt hierbij dat het uiteindelijk aan de minister is om te beoordelen of een voorgestelde herindeling zorgvuldig is voorbereid en voldoende is onderbouwd wanneer het aankomt op de indiening van het wetsvoorstel en vervolgens op de verdediging van het wetsvoorstel bij de behandeling door de Staten-Generaal. Dat beslissingen en tussenstappen, die met het oog op de voorbereiding van een herindelingswet worden genomen, niet als voor bezwaar (en beroep) vatbare besluiten kunnen worden aangemerkt, ziet de Commissie bevestigd in bijvoorbeeld de uitspraak van 5 juli 2017² van de voorzieningenrechter van de rechtbank Limburg en de uitspraak van 17 november 2017 van de rechtbank Limburg³. De Commissie ziet in dit kader geen aanleiding om de beslissing tot het starten van het open overleg op grond van artikel 8, eerste lid, van de Wet arhi anders te kwalificeren dan de vaststelling van een herindelingsontwerp. Beide beslissingen worden genomen ter voorbereiding van een herindelingswet en hebben geen extern rechtsgevolg. De door bezwaarde tijdens de hoorzitting beschreven consequenties van de bestreden beslissing kunnen niet worden aangemerkt als rechtsgevolgen, waarop in artikel 1:3 van de Awb wordt gedoeld.

Dit betekent dat de Commissie tot de conclusie komt dat geen bezwaar openstaat tegen de door bezwaarde bestreden beslissing. De mededeling van de minister van BZK dat bezwaar tegen de bestreden beslissing openstaat, kan daar niet aan af doen.

Het bezwaar van bezwaarde moet naar het oordeel van de Commissie daarom niet-ontvankelijk worden verklaard en er wordt niet toegekomen aan de inhoudelijke bespreking van de bezwaargronden.

voorzitter

secretaris

² Zie de uitspraak met zaaknummer ECLI:NL:RBLIM:2017:6452.

³ Zie bijlage 19 bij het schriftelijk commentaar in het procesdossier.

Verslag

Verslag van de hoorzitting van de commissie Rechtsbescherming op 6 oktober 2020

Onderwerp

Het bezwaar van 15 juli 2020 van het college van burgemeester en wethouders van Scherpenzeel (hierna: bezwaarde), met zaaknummer 2020-009794, bij Gedeputeerde Staten (hierna: GS) binnengekomen op 17 juli 2020, en gericht tegen:

de beslissing van GS van 14 juli 2020 (zaaknummer 2020-007489) om de wens uit te spreken tot wijziging van de gemeentelijke indeling van de gemeenten Barneveld en Scherpenzeel, om burgemeester en wethouders van de gemeenten Barneveld en Scherpenzeel in de gelegenheid te stellen met hen overleg te voeren als bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de Wet algemene regels herindeling (hierna: Wet arhi) en om de betrokken gemeentebesturen en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (hierna: minister van BZK) hiervan op de hoogte te stellen.

De commissie Rechtsbescherming is ter zitting als volgt samengesteld:

Voorzitter:	de heer mr. dr. M.A.A. Soppe
Leden:	mevrouw mr. A.M. Siebenheller de heer drs. P.F.A.M. van Diemen
Secretaris:	mevrouw mr. drs. H. Richart

Voorts aanwezig:

Namens bezwaarde:	de heer I. van Ekeren (wethouder gemeente Scherpenzeel) mevrouw drs. A.P.C.J. Stallaert
-------------------	--

Namens GS:	de heer mr. H. Doornhof (advocaat AKD) de heer mr. R. Janssen (advocaat AKD) mevrouw mr. B. van de Water de heer J. Gelinck
------------	--

Verslag

De voorzitter heet iedereen van harte welkom en stelt de aanwezigen voor. **De voorzitter** meldt dat de hoorzitting ook digitaal te volgen is voor toevoorders. Desgevraagd geeft niemand van de aanwezigen in de zittingszaal aan niet in beeld te willen komen.

De voorzitter legt de rol van de commissie Rechtsbescherming uit. Bezwaarde zal bij de beslissing op bezwaar het verslag en het advies van de commissie Rechtsbescherming ontvangen. Het duurt meestal zes tot acht weken voordat een beslissing op bezwaar wordt genomen.

Datum
20 oktober 2020

Zaaknummer
2020-009794

Blad
2 van 7

De voorzitter constateert dat op 25 september 2020 en op 29 september 2020 nog stukken van bezwaarde zijn ontvangen. Deze laatst toegestuurde stukken zijn korter dan tien dagen voorafgaand aan de zitting ontvangen. **De voorzitter** vraagt partijen in hun pleidooi in ieder geval daar iets over te zeggen. **De voorzitter** legt verder uit dat in deze procedure eerst van belang is of bezwaar openstaat tegen de door bezwaarde bestreden beslissing. Wanneer geconcludeerd zou worden dat tegen deze beslissing geen bezwaar openstaat, kan niet worden toegekomen aan een inhoudelijke beoordeling van de bezwaargronden.

De heer Van Ekeren bedankt de commissie Rechtsbescherming voor de uitnodiging voor deze hoorzitting en voor de gelegenheid om de bezwaren toe te lichten.

Mevrouw Stallaert merkt ten aanzien van de toegestuurde stukken op dat de set van 25 september 2020 al bekend was bij GS, maar nog niet bij de commissie Rechtsbescherming. De tweede set van 29 september 2020 betreft nieuwe informatie, die het door bezwaarde ingenomen standpunt ondersteunt. **Mevrouw Stallaert** geeft aan dat bezwaarde bedenkingen heeft bij het proces van GS. Het gaat hier naar haar mening om de gewoonte der macht. GS gaan voorbij aan de gemeente Scherpenzeel. Naar de mening van **mevrouw Stallaert** gaat het hier om een discretionaire bevoegdheid van de provincie, die is ingeperkt door de wetgever. Toepassing van deze bevoegdheid is niet de standaard, maar de uitzondering. **Mevrouw Stallaert** wijst erop dat het Beleidskader gemeentelijke herindeling is vernieuwd en dat de statennotitie, waar GS zich op baseren, hier niet op is aangepast. Zij vindt dit onbegrijpelijk. **Mevrouw Stallaert** zegt dat 87% van de inwoners tegen herindeling is. Bezwaarde maakt bezwaar tegen de gewoonte der macht. **Mevrouw Stallaert** verwijst vervolgens naar brieven van de minister van BZK (onder andere de brief van 10 juli 2020) waarin het voeren van een goed gesprek aanbevolen wordt. Naar de mening van bezwaarde is door GS voorts nergens getoetst aan het criterium 'evident bestuurskrachtprobleem'. Pas in het schriftelijk commentaar van GS wordt deze term genoemd. Daar wordt geprobeerd alsnog een en ander recht te praten.

Volgens **mevrouw Stallaert** is het bestreden besluit gebaseerd op onjuiste feiten. De feiten zijn verder niet voldoende om tot het bestreden besluit te komen. Het voldoende onderzoeken van de optie herindeling wordt niet door de wetgever geëist van een gemeente, aldus **mevrouw Stallaert**. Daarnaast is een verhoging van de lokale lasten een politieke keuze en geen argument om tot de bestreden beslissing te komen. **Mevrouw Stallaert** betoogt verder dat de vraag of er problemen zijn in de gemeente en of er vertrouwen is in het bestuur vragen zijn waarover de politiek moet oordelen. Dit zijn geen wettelijke grondslagen voor het genomen besluit. Het gaat erom of de bestuurskrachtproblemen evident zijn en of ze een belemmering vormen voor wettelijke taken of maatschappelijke uitdagingen. Naar de mening van bezwaarde is dit niet aan de orde. De in het schriftelijk commentaar genoemde punten zijn hiervoor onvoldoende en bovendien onjuist. **Mevrouw Stallaert** verwijst in dit kader naar het rapport van BMC en stelt daarnaast dat GS de wens van de inwoners negeren. Er is onderzoek gedaan naar herindeling, maar er is een andere keuze gemaakt. **Mevrouw Stallaert** noemt het aanhalen van een integriteitsonderzoek verder tendentieus en benadrukt dat het steeds schadelijker wordt als onwaarheden worden herhaald. Voor de vraag of hier bezwaar openstaat, verwijst **mevrouw Stallaert** naar de brief van de minister van BZK van 18 augustus 2020, waarin is vermeld dat bezwaar en beroep openstaan. Bezwaarde is het met de minister van BZK eens. Het bestreden besluit heeft naar de mening van bezwaarde materiële en immateriële consequenties. Zo is sprake van bestuurlijke onrust en stagnatie in de overleggen over samenwerking. Naar de mening van bezwaarde hanteren GS in het plan van aanpak voor het open overleg niet de criteria die in het Beleidskader herindeling zijn geformuleerd. Dit duidt

Datum

20 oktober 2020

Zaaknummer

2020-009794

Blad

3 van 7

wederom op de gewoonte der macht, aldus **mevrouw Stallaert**. Omdat GS voorbijgaan aan draagvlak en bezwaarde tegen provinciale regieneming is, is bezwaarde uit het open overleg gestapt. Maar: hoelang kunnen GS doorgaan met het open overleg? Bezwaarde vraagt de commissie Rechtsbescherming hier iets aan te doen.

De voorzitter bedankt mevrouw Stallaert voor het heldere betoog en benadrukt dat het aan de commissie Rechtsbescherming is om advies uit te brengen aan GS over het bezwaarschrift. GS zullen de beslissing op bezwaar nemen. **De voorzitter** geeft het woord vervolgens aan GS.

De heer Janssen zegt dat er nog geen beslissing is genomen over de bestuurlijke toekomst van Scherpenzeel. Eerst vindt het open overleg plaats en aan het einde van dit traject volgt politieke besluitvorming. Dit kan eventueel uitmonden in een herindelingsadvies. Pas dan wordt getoetst aan het Beleidskader herindeling.

De heer Janssen licht toe dat dit Beleidskader wel punten bevat die beschouwd zijn bij de vraag of er voldoende aanleiding is voor regieneming door GS. Volgens GS is er op basis van het Beleidskader herindeling en de statennotitie 'Sterk bestuur voor de opgaven van morgen' voldoende aanleiding om tot de bestreden beslissing te komen. **De heer Janssen** vertelt dat het karakter van de bestreden beslissing eruit bestaat dat formeel de tijd kan worden genomen om stil te staan bij de uitdagingen en de aanpak daarvan (op grond van de wet geldt hiervoor een termijn van maximaal zes maanden). Eén van de opties is herindeling, een andere optie is zelfstandig blijven en versterken. Naar de mening van GS loopt bezwaarde hierop vooruit. Het open overleg is juist bedoeld om alles te bezien. Ook de provincie Utrecht is door GS benaderd. Op die manier kan de beste oplossing worden bekeken. GS zijn ervan overtuigd dat er voldoende grondslag is voor het starten van het open overleg.

De voorzitter begrijpt dat het een emotioneel beladen situatie betreft, maar geeft aan dat wel ook de formele punten afgekaart moeten worden door de commissie Rechtsbescherming. Bezwaarde heeft onder verwijzing naar de brief van 18 augustus 2020 van de minister van BZK gesteld dat bezwaar tegen de bestreden beslissing openstaat. In het schriftelijk commentaar hebben GS het standpunt ingenomen dat hiertegen geen bezwaar openstaat. In dat kader vraagt **de voorzitter** aan bezwaarde wat de externe rechtsgevolgen zijn van de bestreden beslissing. Onrust is genoemd als consequentie, maar het is de vraag of dit een verandering in het recht betreft.

De heer Van Ekeren zegt dat de nieuwe Arhi-procedure afwijkt van de oude Arhi-procedure. Je kunt de bestreden beslissing pas nemen bij een evident bestuurskrachtprobleem. GS hebben niet beslist tot een oplossing, maar wel tot de start van de Arhi-procedure. De bestreden beslissing heeft gevolgen voor de besluitvorming in de gemeenteraden voor het zetten van stappen om de bestuurskracht te verbeteren.

De voorzitter herhaalt de vraag wat de externe rechtsgevolgen van de bestreden beslissing zijn en vraagt of het betoog van bezwaarde is dat de omstandigheid dat nu geen goede discussie in de gemeenteraad kan plaatsvinden een extern rechtsgevolg van de bestreden beslissing is.

De heer Van Ekeren antwoordt dat hij geen jurist is. Bezwaarde wordt met deze gevolgen geconfronteerd. Eén van de gemeenten waar bezwaarde mee in gesprek was zegt: 'lopende de Arhi-procedure willen we niet meer met jullie in gesprek'.

Datum
20 oktober 2020

Zaaknummer
2020-009794

Blad
4 van 7

Mevrouw Stallaert zegt ook geen jurist te zijn. Naar haar mening is het een één-richting tunnelen daar heeft bezwaarde last van. Het schaadt Scherpenzeel. De bestreden beslissing schaadt zowel de inwoners als de versterking van de bestuurskracht. Er zijn beperkingen aan de regieneming door GS, aldus bezwaarde.

De heer Doornhof licht toe dat het open overleg dient ter verkenning van de opties. Het systeem gaat ervan uit dat bezwaren door Provinciale Staten, de minister van BZK en de Staten-Generaal beoordeeld worden. De bezwaren van bezwaarde kunnen op een later moment bij die instanties naar voren worden gebracht, maar niet nu.

De heer van Diemen constateert dat bezwaarde het traject juist niet wil starten.

De heer Van Ekeren zegt dat als de lijn van GS gevolgd wordt het kwaad al is geschied. Naar de mening van bezwaarde is het niet nodig de procedure van artikel 8 van de Wet arhi te starten. Bezwaarde wil een constructieve dialoog. Bij het doorlopen van de Arhi-procedure wordt het een zogenoemde 'self-fulfilling prophecy'.

De heer Doornhof zegt dat bij GS bekend is dat bezwaarde zich er niet in kan vinden. Deze bezwaarprocedure kan echter niet tegemoetkomen aan de boosheid bij bezwaarde. GS vragen de commissie Rechtsbescherming om het bezwaar niet-ontvankelijk te verklaren.

De voorzitter vraagt of GS contact met de minister van BZK hebben gehad over de brief van 18 augustus 2020.

De heer Doornhof zegt dat vlak voor de zitting contact is gezocht met het ministerie. Er is (nog) geen reactie ontvangen. Volgens GS heeft de minister van BZK een verkeerde mededeling gedaan. De wet verbiedt een materieel oordeel te geven over de bestreden beslissing. Er moet gewacht worden op de uitkomst van het open overleg.

Mevrouw Siebenheller merkt op dat bezwaarde uit het open overleg is gestapt en vraagt hoe het nu verder gaat. Loopt de termijn van zes maanden door?

De heer Doornhof antwoordt dat de inzet van GS is om ersamen uit te komen. In ieder stadium staan GS open voor Scherpenzeel. GS willen het overleg goed voeren. De onderzoeksfase is verkennend. De termijn blijft lopen. GS vragen gegevens op, maar dat heeft geen gevolgen voor de termijn.

De heer Van Ekeren zegt dat GS stappen zetten in een richting die GS wensen. Naar de mening van bezwaarde misbruiken GS de procedure om Scherpenzeel in een herindeling te duwen. Volgens bezwaarde moet je denken vanuit de opgaven en moet er draagvlak zijn. Daar is bij GS onvoldoende aandacht voor. **De heer Van Ekeren** zegt dat je dan fatsoenshalve niet kunt meedoen aan het open overleg. Naar zijn mening is het overleg niet open. **De heer Van Ekeren** zegt verder dat bij het eventueel later indienen van een zienswijze het proces al veel verder is. Bezwaarde wil eerder ingrijpen. De nu gevoerde gesprekken zijn gesprekken over herindeling, aldus **de heer Van Ekeren**.

Mevrouw Stallaert voegt hieraan toe dat het voeren van een echt open overleg geen probleem is, maar bezwaarde is de regie nu kwijt. Bezwaarde wil eerst ruimte om een gesprek te voeren over de opgaven. Pas daarna zou een open overleg conform de Wet arhi aan de orde kunnen zijn.

De voorzitter merkt op dat GS dus nog in contact staan met het ministerie over de brief van 18 augustus 2020. **De voorzitter** stelt voor dat, indien uit dat contact nog een nieuwe argumentatie blijkt, GS dat binnen een week naar de commissie Rechtsbescherming sturen. Bezwaarde krijgt in dat geval nog de

Datum
20 oktober 2020

Zaaknummer
2020-009794

Blad
5 van 7

gelegenheid op die argumentatie te reageren. Als de commissie Rechtsbescherming over een week niets heeft ontvangen, zal tot het uitbrengen van het advies worden overgegaan. **De voorzitter** vraagt of een argumentatie van het ministerie nog tot een ander standpunt van GS zou kunnen leiden.

De heer Doornhof zegt dat in het schriftelijk commentaar de argumenten van GS staan inzake het niet openstaan van bezwaar tegen de hier bestreden beslissing. In andere soortgelijke schorsingsverzoeken werd een andere motivering door de minister van BZK gegeven.

De heer Van Ekeren zegt ook wel naar een tweede hoorzitting te willen komen als dat nodig is. **De heer Van Ekeren** stelt dat onder de nieuwe Wet Arhi de minister aan zet is.

De heer Janssen betoogt dat het Beleidskader herindeling een soort checklist voor de minister van BZK vormt bij binnenkomst van een herindelingsadvies. Dan wordt beoordeeld of er reden was te starten met de Arhi-procedure. Of sprake is van evidente bestuurskrachtproblemen is naar zijn aard geen juridische toets, maar een politieke term. Dan wordt bepaald of er wel of geen wetgevingstraject wordt gestart. **De heer Janssen** adviseert alle argumenten over bestuurskracht die bezwaarde heeft aangevoerd aan de kaak te stellen in het open overleg. In die context spelen die argumenten een rol. De term evident bestuurskrachtprobleem is niet bedoeld als juridische beperking. Hierbij is er geen verschil tussen de zogenoemde oude en nieuwe Wet arhi.

De voorzitter houdt GS voor dat als het bezwaar ontvankelijk wordt geacht, criteria nodig zijn. Is volgens GS dit kader dan niet geschikt voor die beoordeling?

De heer Janssen antwoordt dat artikel 8 van de Wet arhi altijd gestart kan worden aangezien het geen inhoudelijke juridische vereisten kent.

De heer Van Diemen vraagt hoe het Beleidskader herindeling volgens GS gekwalificeerd zou moeten worden.

Naar de mening van **de heer Janssen** is dit geen beleid als bedoeld in artikel 4:84 van de Algemene wet bestuursrecht. Dit Beleidskader is door de minister vastgesteld. Het is een politiek instrument. De minister verwacht dat het zo ingevuld wordt.

De heer Van Diemen concludeert dat GS het dus geen beleid in de zin van de Algemene wet bestuursrecht vinden.

De heer Janssen vult hierop aan dat het beleidsregels van het kabinet zijn. Ze zijn niet vastgesteld door het bestuursorgaan dat besluiten neemt in de zin van de Wet arhi.

De heer Van Ekeren merkt op dat de Wet arhi de procedure schetst. In januari kregen GS een brief van de minister van BZK. Daarin was vermeld dat Scherpenzeel de gelegenheid moest worden geboden iets te ondernemen. Naar de mening van bezwaarde geldt de Wet arhi niet aan de voorkant. De Wet arhi is pas aan de orde bij gebrek aan bestuurskracht. De minister van BZK heeft de verantwoordelijkheid naar zich toe getrokken. **Mevrouw Stallaert** merkt op dat ze dat bericht van de minister van BZK graag eerder hadden gezien.

De heer Janssen zegt dat de minister van BZK geïnformeerd is over het voornemen om de arhi-procedure te starten. Zij is gevraagd naar haar visie op dat voornemen. De minister van BZK heeft de toelichting van GS gezien en heeft begrip voor dat voornemen.

De heer Van Ekeren zegt dat hij geen document heeft gezien waarin de minister van BZK dit voornemen goedkeurt.

Datum
20 oktober 2020

Zaaknummer
2020-009794

Blad
6 van 7

De voorzitter merkt op dat de term 'evidente bestuurskrachtproblemen' bestuurlijk ingekaderd lijkt te worden. Dat zou mogelijk een hele terughoudende toets door een rechter opleveren. Hoe denkt u dat dit gewogen moet worden?

De heer Van Ekeren antwoordt dat bestuurskracht wel helder is, maar dat minder duidelijk is wanneer sprake is van een tekort. Bezwaarde heeft veel dingen in kaart gebracht. Taken moeten naar behoren worden uitgevoerd. Er heeft onderzoek plaatsgevonden waarbij parameters zijn geformuleerd voor verschillende taken. De conclusie in het onderzoek van BMC is dat het bij Scherpenzeel op orde is. **De heer Van Ekeren** benadrukt dat niet moet worden onderschat hoe groot de invloed van deze hele situatie op het dorp is.

De voorzitter vraagt of het rapport van BMC geen goede input voor het open overleg zou zijn.

De heer Van Ekeren zegt dat dan al onder de Wet arhi wordt gewerkt en dat dat niet aan de orde zou moeten zijn. Waarin schiet bezwaarde tekort?

De heer Janssen licht nog toe dat de Wet arhi weliswaar geen inhoudelijke eisen stelt, maar dat provincies zeker niet over één nacht ijs gaan. Dat geen inhoudelijke eisen aan de orde zijn, moet als een juridische opmerking worden gezien. **De heer Janssen** stelt verder dat de beoordeling van de minister van BZK aan de hand van het Beleidskader van het kabinet plaatsvindt vanuit een politiek oogpunt. Het betreffen politieke vragen. **De heer Janssen** zegt dat het jammer is dat het gesprek in het kader van deze bezwaarprocedure wordt gevoerd. **De heer Janssen** weet niet of GS het rapport van BMC kennen.

Mevrouw Stallaert zegt dat het rapport van BMC is opgesteld, maar dat op 25 september 2020 door GS is gesteld dat er niets is veranderd. Op dat moment hebben de Commissaris van de Koning en gedeputeerde Markink het onderzoek van Seinstra van de Laar nog als uitgangspunt genomen. Bezwaarde was blij met het onderzoeksrapport van BMC en heeft dit onverwijld naar GS gestuurd. Blijkbaar willen GS echter niet buiten de Wet arhi om. **Mevrouw Stallaert** verwijst naar pagina 3 van haar pleitnota en leest hieruit voor. Naar de mening van bezwaarde is provinciale regieneming pas aan de orde als evidente bestuurskrachtproblemen zijn aangetoond. Ook de minister van BZK is van mening dat eerst een goed gesprek over de opgaven moet worden gevoerd, aldus **mevrouw Stallaert**.

De voorzitter zegt de uitleg van beide partijen te begrijpen.

De heer Janssen zegt dat GS openstaan voor gesprekken over opgaven. Alle input die van belang kan zijn voor de vraag of een oplossing mogelijk is, vormt input voor het open overleg. Verder stelt **de heer Janssen** zich op het standpunt dat de beslissing gemotiveerd moet worden richting de minister van BZK. Er is het rapport 'Een sterk dorp in een sterke gemeente' en een startnotitie. Er is gereflecteerd op de uitdagingen voor Scherpenzeel en er zijn zorgen geuit. Nu is het aan de politiek.

De voorzitter merkt op dat GS in het schriftelijk commentaar wel zijn ingegaan op de bestuurskracht.

De heer Van Ekeren vraagt nog extra informatie te mogen aanleveren en benadrukt dat de Kadernota de financiële kaders schetst en dat deze Kadernota door een externe is getoetst.

De voorzitter antwoordt dat de commissie Rechtsbescherming geen aanvullende stukken meer wenst te ontvangen, maar dat het bezwaarde vrij staat GS nader te informeren.

De heer Van Diemen vraagt of bezwaarde het rapport van BMC naar GS heeft gestuurd.

Mevrouw Stallaert antwoordt dat het op de agenda van 1 oktober 2020 stond.

De voorzitter stelt iedereen in de gelegenheid een laatste opmerking te maken.

Datum

20 oktober 2020

Zaaknummer

2020-009794

Blad

7 van 7

De heer Van Ekeren geeft aan uit te zien naar het advies van de commissie Rechtsbescherming.

De voorzitter sluit af met de toezegging dat een advies zal volgen in deze procedure. Onder dankzegging voor een ieders aanwezigheid en inbreng ter zitting wordt de hoorzitting gesloten.

Voorzitter

Secretaris